

Άτυπη απασχόληση στην Κύπρο: τάσεις και προτάσεις πολιτικής

Χρήστος Κουτσαμπέλας

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η οικονομική κρίση προκάλεσε σημαντικές αλλαγές στην αγορά εργασίας, μία εκ των οποίων είναι η σημαντική αύξηση της άτυπης απασχόλησης, όπως η εργασία ορισμένου χρόνου και η μερική απασχόληση. Η άτυπη απασχόληση είναι περισσότερο συχνή στους νέους και στις γυναίκες. Τα χρόνια της κρίσης, όμως, η άτυπη απασχόληση αυξήθηκε και σε άλλες ομάδες όπως οι άνδρες και τα άτομα με τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Τα στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι οι εργαζόμενοι σε άτυπη απασχόληση αντιμετωπίζουν μισθολογικές διακρίσεις σε σχέση με τους υπόλοιπους εργαζόμενους καθώς και υψηλότερο κίνδυνο φτώχειας. Συνεπώς δεν εκπλήσσει ότι η άτυπη απασχόληση είναι κατά κύριο λόγο ανεπιθύμητη. Για παράδειγμα, 9 στους 10 εργαζόμενους με συμβάσεις ορισμένου χρόνου δήλωσαν ότι δουλεύουν με τέτοια συμβόλαια διότι δεν έχουν καλύτερη εναλλακτική.

Οι εργαζόμενοι σε άτυπη απασχόληση προστατεύονται από την εφαρμογή ειδικής νομοθεσίας: [Περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευσης Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμος του 2003 και Περί Εργοδοτούμενων με Μερική Απασχόληση (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμος του 2002]. Ωστόσο, τα στοιχεία δείχνουν ότι η εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας δεν ήταν επαρκής για να αναχαιτίσει την άνοδο της ανεπιθύμητης άτυπης απασχόλησης και να καταπολεμήσει τις μισθολογικές διακρίσεις. Οι εργαζόμενοι σε άτυπη απασχόληση έχουν πρόσβαση στο σύστημα κοινωνικής προστασίας με τους ίδιους όρους όπως όλοι οι εργαζόμενοι. Ωστόσο, οι ανισότητες στην αγορά εργασίας μεταδίδονται στο σύστημα κοινωνικής προστασίας, κυρίως όσον αφορά την επάρκεια και την κάλυψη των ανταποδοτικών παροχών. Τέλος το δοκίμιο παρουσιάζει, συνοπτικά, πολιτικές που θα μπορούσαν να ενδυναμώσουν το γενικότερο πλαίσιο, αμβλύνοντας τις ανισότητες μεταξύ των εργαζομένων.